

Kohaliku omaalgatuse programm ja teised toetusprogrammid 2019

KOPi eesmärk

Programmi eesmärk on tugevate ja omaalgatusel põhinevate kogukondade tekkimine ja püsimine.

Tegevused

Toetatakse tegevusi, millega:

- panustatakse kogukonnaliikmete **teadmiste ja oskuste kasvu**, kogukonna **identiteedi tugevnemisse** ja tõhusama **koostöö** tekkesse (**Meede 1**)
- panustatakse kogukonnaliikmete ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate **objektide rajamisse ja arendamisse** ning kogukonnaliikmetele vajalike **teenuste pakkumisse** (**Meede 2**)

Taotlejad

tegutsevad avalikes huvides:

- eesmärgid ja tegevused (sh teavitamine) on suunatud avalikkusele;
- tegutsetakse liikmes- või töötajaskonnast laiemas sihtgrupi (välja arvatud erivajadustega inimesed) heaks;

Taotlejad

- Toetatakse piirkondlikult tegutsevaid MTÜsid ja sihtasutusi
- Koguduste puhul toetatakse kogudusi, mis tegutsevad põhikirja järgi laiema sihtgrupi huvides kui koguduse liikmed

Taotlejad

- Maakondlikke ühendusi toetatakse juhul, kui ühendus on maakonnas tegutsevaid ühendusi liitev programmi eesmärki täitev katusorganisatsioon (nt Kodukant).

NB! Ei toetata seltsinguid!

Taotlejad

ei saa olla (on välistatud):

- MTÜ, kus on liige riik või KOV,
- SA, kus on asutajaks riik või KOV;
- äriühingute valitseva mõju (üle 50%) all olevad ühingud;
- äriühingud (sh mitmesugused liidud), ametiühingud;
- kutse-, ameti-, erialaliidud;
- korteri-, aiandus-, suvila-, garaaži- jmt ühistud;
- teistes maakondades registreeritud ühendused ja üle maakonna piiride tegutsevad ühendused

Taotlemine

- 2019 kevadvoorus on taotlemise tähtaeg hiljemalt 1. aprill kell 16:30
- Taotlusi saab esitada ainult elektrooniliselt. Taotlus saata e-posti aadressile arenduskeskus@hiiumaa.ee
- Sügisvoorus taotlemise tähtaeg on 1. oktoober

Abikõlblikkuse periood

- Abikõlblikkuse periood on **10 kuud** alates taotluste esitamise tähtpäevast (st alates **01.04.2019** kuni **01.02.2020**)
- Projekti elluviimise periood (algus ja lõpp) sätestatakse rahastamise otsuses ning see **peab mahtuma abikõlblikkuse perioodi sisse.**

Taotlused

- Esitada võib kuni 2 taotlust taotlusvoorus, juhul kui need on esitatud erinevatesse meetmetesse;
- Toetuse maksimaalne summa 2000 €
- Omafinantseering vähemalt 10% projekti kogumaksumusest.
- Omafinantseering peab olema rahaline.
- Taotluse kirjutamisel on abiks: kommenteeritud taotlusvormid <http://hiiumaaarenduskeskus.kovtp.ee/kohaliku-omaalgatuse-programm>

Taotlused

Taotlus koosneb:

- taotlusvormist;
- eelarvevormist;
- volikirjast, kui taotleja esindusõiguslik isik (taotluse allkirjastaja) tegutseb volikirja alusel;
- muudest projekti sisust tulenevatest, programmdokumendi ja taotlusvormi alusel nõutavatest lisadokumentidest (näiteks objekti omandi- ja kasutusõigust tõendavate dokumentide koopiad, kui tehtav investeering seda eeldab; ehitusinvesteeringute puhul omavalitsuse kinnitus selle kohta, et ta on kavandatavast objektist teadlik ja millist luba selle ehitamine nõuab)

Meetme 1 abikõlblikud kulud

- **töötaja(te)**, sh projektijuhi töölepingu ja käsunduslepingu (töövõtulepingu) alusel makstav **töötasu** ja maksud tööjõukuludelt;
- projekti tegevuste **elluviimiseks vajalike juriidilistelt isikutelt ja FIE-lt ostetavate teenuste ja toodete** kulud (NB! füüsilistelt isikutelt enam osta ei tohi);
- projekti ürituste **elluviimiseks vajalikud ürituste korraldamisega otseselt seotud transpordikulud** (dokumenteerimine ja hüvitamine õigusaktide nõuete järgi);
- projekti üritustel korraldatud võistluste ja konkursside auhinnad, tänukirjad **omafinantseeringu arvelt**;
- projekti üritustel toitlustus- ja toidukaupade ostmise kulud **omafinantseeringu arvelt**;
- **info ja teavitustegevusega seotud kulud**;
- **üldkulud kuni 10%** toetusest
- riiklikud **maksud ja lõivud**, mis ei ole tagastatavad.

Meetme 1 mitteabikõlblikud kulud

- projektijuhtimise kulud sisse ostetud teenusena teistelt juriidilistelt isikutelt (va leping FIE-ga),
- amortisatsioonikulud;
- esinduskulud ja kingitused;
- projekti üritustel korraldatud võistluste ja konkursside auhindade ostmise kulud toetuse arvelt;
- projekti üritustel toitlustus- ja toidukaupade ostmise kulud toetuse arvelt;
- hoonete ja ruumide ehitus-, rekonstrueerimis- ja remonttööde kulud;
- üle 100 euro maksvate seadmete soetamise kulud.
- organisatsioonide, sh rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemaksud.

Meetme 2 abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

- Abikõlblikud on:
  - investeringute ja soetuste kulud;
  - investeringute ja soetuste kasutusele võtmisega otseselt seotud juriidilistelt isikutelt (sh FIE) sisse ostetavate teenuste kulud (transpordikulud, ehitusteenuse kulud, seadme paigaldamise kulud jmt);
  - riiklikud maksud ja lõivud, mis ei ole tagastatavad
  - üldkulud (sh projektijuhtimine) kuni 10% toetusest
- Mitteabikõlblikud on kõik kulud, mis ei ole abikõlblikuna programmdokumendis nimetatud.

Menetlemine

- Taotlusi menetleb SA Hiiumaa Arenduskeskus.
- Taotluse menetlemise aeg on kuni 50 tööpäeva
- Taotlejale võib anda täiendava tähtaja puuduste kõrvaldamiseks üksnes siis, kui on tegemist väikeste ebatäpsustega või tehniliste puudustega. Taotlust pärast esitamist sisuliselt muuta ei või.

Hindamine

- Taotlusi hindab Hiiumaa Arenduskeskuse nimetatud 5 liikmeline maakondlik komisjon
- Eesti Külaliikumisel Kodukant on õigus iga maakonna hindamiskomisjoni nimetada 2 liiget
- Komisjoni koosseisu ei või kuuluda taotluste menetlemisega (taotluste kontroll ja nõustamine) seotud isik ega Arenduskeskuse mittetulundusühenduste konsultant

Hiiumaa hindamiskomisjon

- Moodustatud SA Hiiumaa Arenduskeskuse juhataja käskkirjaga 12. märtsil 2019
- Komisjoni esimees:
Monika Pihlak – Hiiumaa vallavalitsuse arenguosakonna juhataja;
- Liikmed:
Heli Üksik – Külaselts MUHV
Katrín Sarapuu – Hiiumaa Arenduskeskuse projektijuht
Ingrid Purge – Ühendus Kodukant Hiiumaa esindaja
Kaie Pranno – Ühendus Kodukant Hiiumaa esindaja

Hindamine

Hindamiskriteeriumiteks on:

- projekti eesmärgi **vastavus programmi eesmärgile** ja projekti tulemuste mõju kogukonna elujõulisuse tugevnemisele;
- projekti **vajalikkus** kogukonna jaoks ja kogukonnaliikmete **kaasatus**
- projekti **tegevuste** sobivus esitatud meetmesse ning **põhjendus** ja vajalikkus kavandatud tulemuse saavutamiseks;
- projekti tulemuste **finants- ja jätkusuutlikkus**;
- projekti **eelarve põhjendus**;
- projekti ettevalmistuse kvaliteet, taotleja senised kogemused ja projektijuhi suutlikkus projekti ellu viia.

Hindamisskaala on 0-10. Positiivne hinne: kaalutud keskmine vähemalt **6 + lisanõue** - ka Kriteerium 1 keskmine hinne vähemalt **6**.

Toetuse välja maksmine

- Taotlejaga toetuslepingut ei sõlmita, toetus makstakse välja rahastamisotsuse alusel
- Toetus makstakse välja 10 tööpäeva jooksul arvates otsuse tegemisest, kuid mitte enne abikõlbliku perioodi algust

Mitterahuldamise otsus

Taotluse rahuldamata jätmise otsus tehakse, kui:

- taotlus või taotleja on tunnistanud nõuetele mittevastavaks
- projektide pingereast tulenevalt ei jätku taotlusvoorus enamate taotluste toetamiseks vahendeid
- taotluse keskmine hinne ei ületa lävendit (6)
- taotleja ei ole nõus hindamiskomisjoni ettepanekuga tegevuste või kulude muutmiseks.

Taotluse rahuldamata jätmise otsus peab olema sisuliselt põhjendatud.

Otsus koos põhjendusega saadetakse taotlejale elektrooniliselt 5 tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

Muudatused projektis ja tagasimaksmine

- Projekti perioodi, tegevuste, eelarve muutmiseks peab toetuse saaja saama [Hiiumaa Arenduskeskuse nõusoleku](#).
- Projekti elluviimise perioodi muutmisel peab uus projekti elluviimise periood mahtuma taotlusvoorude abikõlbliku perioodi sisse.
- Üldkulude osakaalu eelarves muuta ei saa.
- Lubatud on ilma nõusolekuta muudatused kulugrupi sees ning kulugruppide vahel, kui muudetakse vähem kui 10% kogu toetusest.
- NB! uut liiki kulude lisamiseks on ikkagi vaja nõusolekut.
- Omafinantseeringu vähenemisel peab omafinantseering moodustama vähemalt 10% projekti kogumaksumusest.
- Tagasinõutud või kasutamata toetus kantakse [Arenduskeskuse arvelduskontole](#).
- Kui kasutamata jääb vähem kui 10 eurot, tagasi maksta ei ole vaja.

Toetuse kasutamise aruande esitamine

- Esitatakse **elektrooniliselt**
- Esitatakse **ühe kuu** jooksul arvates projekti elluviimisest
- Aruandega **ei** esitata kuludokumente
- Menetlemiseks aega **40 tööpäeva**

Teavitamine ja logod

Toetuse saaja kohustub teavitama toetuse kasutamisest ja projekti tulemustest avalikkust. Teavitamiseks piisab, kui viidata, et **projekti on rahastatud kohaliku omaalgatuse programmist.**

2019 aastal programmi logo endiselt ei ole.

Rahvakultuuri Keskuse toetusmeetmed

- 13. veebruaril avati 8 meedet. Taotluste vastuvõtmine 14. märtsini.
- Voorud on avatud üks kord aastas.
- Järgmine võimalus novembris 2019, mil saab toetust küsida 2020. aasta tegevusteks
- Hiidlased saavad taotleda järgmistest meetmetest:
- Folkloorifestivalid
- Saarte pärimuskultuur
- Regionaalse kultuuritegevuse toetamine - ERAND

Regionaalse kultuuritegevuse toetamine

- Varasemalt HMNi kaudu. Alates 1.01.2019 Rahvakultuuri Keskuse kaudu
- Toetamise fookuses on ka kogukondlikkus, kultuuripärand ning regioonide- ja valdkondade vaheline koostöö
- Toetusi jagatakse **4 korda aastas**:
- I vooru tähtaeg oli 14. märts
- II voor – 15. aprill
- III voor – 15. juuli
- IV voor – 15. oktoober
- Taotletava toetuse summa on **500 eurot** kuni **15 000 eurot** taotluse kohta.
- Oma- või kaasfinantseering vähemalt 10%
- Taotlemine on **elektroniline** Kultuuriministeeriumi toetuste menetlemise süsteemis.

Rahvakultuuri Keskuse toetusmeetmed

- **Jooksvalt** saab taotlusi sisse anda etendus kunstide regionaalse kättesaadavuse meetmesse „**Teater maal**“. Selles meetmes on kaks osa:
  - „Teater suurele vaatajale“ kahe alajaotusega „Teater tuleb külla“ ja „Tants tuleb külla“.
  - „Teater noorele vaatajale“ kahe alajaotusega „Teater lastele“ ja „Lapsed teatrisse“.
- Selle meetme elektroonilise taotlemiskeskonna loomine on veel pooleli ja seepärast tuleb **taotlused esitada** Rahvakultuuri Keskuse kodulehelt leitaval vormil maakonna rahvakultuurispetsialistile **Helle-Mare Kõmmusele**.
- Kõikide toetusmeetmete määruste ja määruste seletuskirjadega saab tutvuda Rahvakultuuri Keskuse kodulehel www.rahvakultuur.ee

Endise Hasartmängumaksu Nõukogu toetused

- HMN lõpetas oma tegevuse alates 1. jaanuarist 2019
- Projektid, mida enne toetati **Kultuuriministeeriumi** kaudu (spordi- ja kultuurivaldkond), saavad nüüd toetatud:
  - **Rahvakultuuri Keskusest** - kultuurivaldkonna projektid
  - **Eesti Olümpiakomitee (EOK) kaudu** – spordivaldkonna projektid. Taotlusvoorude avamise ja toetuse tingimuste kohta infot veel ei ole.

Hasartmängumaksu toetused

- **Sotsiaalvaldkonna** (meditsiini, hoolekande, perede, vanurite ja puuetega inimestega ning hasartmängusõltuvusega inimestega seotud) projekte hakkab menetlema **Riigi Tugiteenuste Keskus**.

- Väikeprojektide taotlusvoor toimub **neli korda aastas**

I voor - 27. märts - 16. aprill

II voor - 1. mai - 14. mai

III voor - 1. august - 14. august

IV voor - 1. november - 14. november

- Toetuse maksimaalne summa **10 000 eurot** ja omafinantseering **10%**.
- Esimene taotlusvoor kogumahuga 100 000 eurot.

Lisainfo: <https://www.rtk.ee/toetused/toetuste-rakendamise/sotsiaalne-taristu-ja-toetused/hasartmangumaksu-toetused>

Hasartmängumaksu toetused

- [Haridus- ja teadusministeerium](#) kinnitas strateegiliste partnerite nimekirja ja tegevustoetuse saajad. Lisaks on välja töötatud kord üheaastaste projektide rahastamiseks.
- [Noortevaldkonnas](#) jääb alles võimalus saada toetust avatud vooru kaudu: noorte omaalgatuslike väikeprojektide toetust saab taotleda [Eesti Noorsootöö Keskusest](#). Viimane jätkab ka projektide „Noorte tervistav ja arendav puhkus“, „Noortemalevad“ ja „Varaait“ rahastamist.

Eesti Kultuurkapital ehk KULKA

- Toetab kaunite kunstide, rahvakultuuri ning kehakultuuri ja spordi edendamise, tutvustamise ja populariseerimise projekte.
- Taotluste esitamise tähtajad on:
  - 20. veebruar
  - 20. mai
  - 20. august
  - 20. november

Taotlemise e-kulka: <https://www.kulka.ee/taotlemine>

KULKA Hiiumaa ekspertgrupp

Hiiumaa ekspertgrupp toetab:

- maakonna seisukohalt oluliste ja traditsiooniliste kultuuri-, spordiürituste ning projektide korraldamist ja läbiviimist
- maakonna kultuuri- ja spordikollektiivide ning üksikisikute osalemist üritustel ja võistlustel väljaspool maakonda
- Hiiu maakonnast pärit ja üle-eestiliselt või rahvusvaheliselt tunnustatud sportlaste treening-ettevalmistust ja võistlustel osalemist
- tegevusi piirkondliku seltsitegevuse arendamiseks
- loovisikute projekte ning
- kultuuri- ja spordivaldkonna aasta- ning elutööpreemiate väljaandmist.

Kontaktisik: Ermo Mäeots
telefon: 5019113
e-post: hiiumaa@kulka.ee

KÜSKi taotlusvoorud

- Vabaihenduste võimekuse tõstmisele suunatud taotlusvoorud:
  - **Ettevalmistav voor** – taotlemise tähtaeg 3. juuni kell 15.00
  - **Arenguhüpete ja äriplaanide elluviimise voor** – taotlemise tähtajaks september

Ettevalmistav voor

- Toetust saab taotleda **avalikes huvides tegutsev vähemalt üheaastane vabaihendus**.
- **Toetust saab küsida tegevusteks**, mis viivad kas:
  - Ühingu enda arenguhüppeks **tegevuskava** koostamiseni
  - Laiema ringi avalikes huvides tegutsevate teiste **vabaihenduste arendamise kavani** (nt arenguprogramm)
  - **Äriplaani** teenuste osutamiseks/teenuste pakkumiseks sihtrühmale
- Toetussumma piirmäär taotluse kohta on **4000 eurot**.
- Omapanuse nõuet ei ole.
- Taotlusvoorus on abikõlblikud kõik kulud, mis on seotud projekti eesmärgi saavutamise ja ehk aitavad kaasa kas **arenguhüppe tegevuskava või äriplaani loomisele**. Lisainfo: <https://www.kysk.ee/ahe19>

Arenguhüpete ja äriplaanide elluviimise voor

- Taotlejaks avalikes huvides tegutsev vabäühendus
- Toetatakse mõjusate ühingute selgeid arenguhüppeid nende poolt valitud võimekuste tõstmiseks, ja äriplaanide elluviimist ehk teenuste või toodete pakkumist oma sihtrühmale
- Toetussumma jääb ca 20 000-25 000 euro kanti.
- Projektide kestvuseks ca 1,5 – 2 aastat
- Terve perioodi vältel peab kaasatud olema arenguekspert, kes ühingut nõustab.

Lisainfo vooru kohta:

Mari-Liis Dolenko, tel 655 64 23, e-post: mariliis.dolenko@kysk.ee

Hooandja vabäühenduste ühisrahastusplatvorm

- See on platvorm, kus vabäühendused, kel on soov omaalgatuslikult kogukonna heaks midagi korda saata, saavad oma idee teostamiseks koguda teistelt abivalmitelt inimestelt annetuste näol toetust. Kusjuures lisaks rahalisele toetusele saab küsida ka vabatahtlike abi ning erinevaid materiaalseid ressursse.

Hooandja kaudu ei saa aga toetust koguda projektidele, mille sisuks on tegevustoetus, stardikapital, tehnika ostmine või koolitusreis. Samuti ei sobi Hooandjasse poliitilised projektid.

- **Rohkem infot selle kohta, kuidas oma ideele hoogu anda, leiad ngo.hooandja.ee/alusta**

Kogukondliku turvalisuse toetusvoor

- rahastaja Siseministeerium, läbiviija Hiiumaa Vallavalitsus
- 2019 vooru avamise aeg ei ole veel otsustatud
- Taotleda saavad
  - MTÜd ja sihtasutused, kelle liikmeks ei ole või kelle asutajaks ei ole KOV või riik,
  - vabatahtlikku päästekomandot pidav kohaliku omavalitsuse üksus.
- Toetatakse taotlusi, mis
  - edendavad kohalikku ja piirkondlikku algatust turvalise elukeskkonna loomisel
  - suurendavad turvalisuse loomisesse panustavate ühenduste koostööd
  - aitavad kaasa vabühenduste võimekuse tõstmisele
- Maksimaalne toetussumma 3500 eurot

Lisainfo: <http://vald.hiiumaa.ee/kogukond>

Regionaalsete investeringutoetuste programm

- Alates 2019 aastast uusi taotlusvoore **ei avata**.
- Vahendeid kasutatakse maakondade arengustrateegiate elluviimiseks.
Rahandusministeeriumis on vastav määrus alles väljatöötamisel.

LEADER programm

- 2019 aastal uusi taotlusvoore **ei avata**
- 2020 aastal tuleb ilmselt veel üks voor, mille kohta saab täpsemat infot 2019 sügisel.

Kogukonnateenuste koolitus ja õppereis

Kogukonnateenuste teooria ja praktika

- toimub **12. aprillil 2019** kell 11-16.30 Orjaku külamajas.
- Omatulu teenimine, külamaja ning kogukonna majandamine - **Kaja Juulik** Karala Külaseltsist ja **Krista Riik** Kavandi Kandi Seltsist Saaremaalt.

Äriplaani koostamine

- **26. aprillil ja 3. mail** kell 13 – 17 Tuuru maja II korruse õppeklassis
- Koolituse viib läbi Hiiumaa Arenduskeskuse ettevõtluskonsultant **Ilmi Aksli**.

Kogukonnateenuse koolitus ja õppereis

- **Õppereis Saaremaale**
- Toimub **17.-18. mail 2019**. Kavas on külastada vabaihendusi, kes pakuvad kogukonnateenust ja on sellega edukalt hakkama saanud.
- Osaleja omapanus on 30 eurot, mis tuleb tasuda enne koolituse algust esitatud arve alusel. Koolitusprogrammi **registreerimine kuni 5. aprillini** kaja.sormus@hiiumaa.ee või telefonil 5345 9558

Oodatud on vabaihendused, kes juba osutavad kogukonnateenust või kellel on see plaanis. Soovitavalt 2 inimest ühest MTUst.

Koolitusprogrammi läbiviimist rahastab Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

Täna tähelepanu eest 😊

Kaja Sõrmus

SA Hiiumaa Arenduskeskus

MTÜ konsultant/programmide koordinaator

kaja.sormus@hiiumaa.ee

mobiil 5345 9558